Oprendszerek EA

- Mi az operációs rendszer kernel módja és a felhasználó módja közti különbség?
  - Védelmi szintek, a kernel mód egy felügyelt mód, a felhasználói módban az oprendszer feladatok helyezkednek el.
- Milyen kommunikáció típust ismerünk a perifériákkal?
  - Lekérdezéses átvitel
  - Megszakítás használat
  - DMA, közvetlen memória elérés
- Mi a virtuális gép operációs rendszer struktúra lényege és honnan ered az elv?
  - Nem érdekel hogyan, csak át akarok másolni egy képet
  - IBM-től származik
- Mi a CHS címzés?
  - · Cilinder Head Sector: mágneslemez felépítési példa
- Írja le az SSTF ütemezés lényegét és jellemzőit
  - Shortest Seek Time First, leghamarabb elérhető műveletet hajtja végre, legkisebb fejmozgatást részesíti előnyen.
  - Általános várakozási idő kicsi, várakozási idő szórása nagy.
  - Fennáll a kiéheztetés veszélye.
- Mi az i-node tábla?
  - Könyvtárszerkezet
  - Egy filet egy i-node ír le, 15 rekeszből áll, első 12 file blokkokra mutat.
  - Ha kevés, akkor 13. rekesz újabb i-nodera mutat, ami +15 rekesz, ha ez is kevés, akkor a 14. rekesz is újabb i-nodera mutat.
- Operációs rendszerek folyamatainak milyen állapotait, állapotmeneteit ismerjük?
  - Futó
  - Futásra kész, ideiglenesen leállították, arra vár, hogy az ütemező CPU időt adjon a folyamatnak
  - Blokkolt, ha logikailag nem lehet folytatni a tevékenységet, mert pl. egy másik eredményre vár.

- A kölcsönös kizárás Peterson féle megoldásának mi a lényege?
  - A kritikus szekció előtt minden folyamat meghívja a belépés, majd utána a kilépés függvényt.
- Mi a szemafor?
  - Dijkstra által javasolt változótípus.
  - Egy egész változó, tilosat mutat ha értéke 0, szemafor > 0 akkor szabad, beléphetünk a kritikus szakaszra.
  - · Két művelet tartozik hozzá:
    - belépéskor szemafor értékének csökkentése (down)
    - kilépéskor növelése (up)
- Mi a különbség szemafor és MUTEX között?
  - Ha a szemafor tipikus vasutas helyzetet jelöl, azaz 1 vonat mehet csak át a jelzőn, a szemafor értéke ekkor 0 vagy 1 lehet, ez a MUTEX, kölcsönös kizárásra használjuk.
- Mit értünk folyamatok ütemezésén?
  - Egy algoritmus alapján eldönti az ütemező, hogy mikor melyik folyamat futhat.
- Mi a "sorsjáték ütemezés" lényege, hol használják?
  - A folyamatok között "sorsjegyeket" osztunk szét, az kapja a vezérlést, akinél a húzott jegy van.
  - Arányos CPU időt könnyű biztosítani, hasznos pl video szervereknél
- Mit jelent a holtpont gr\u00e4fmodellje?
  - Holtpont feltételek modellezése irányított gráfokkal, ahol egy folyamatot körrel, erőforrást négyzettel jelölünk.
  - Ha az erőforrások, folyamatok irányított gráfjában kört találunk, az holtpontot jelent.
- Mi a POSIX?
  - Portable Operating System Interface for uniX
  - Egy minimális rendszerhívás készlet, szabvány

- Ismertesse a bankár algoritmust!
  - A bankár algoritmus minden kérés megjelenítésekor azt nézi, hogy a kérés teljesítése biztonságos állapothoz vezet-e.
  - Biztonságos állapot egy olyan helyzet, melyből létezik olyan kezdődő állapotsorozat, melynek eredményeként mindegyik folyamat megkapja a kívánt erőforrásokat és befejeződik.
  - Ha az algoritmus ilyen állapothoz vezet, akkor jóváhagyja, ha nem, akkor a kérést elhalasztja.
- Mik a 2.generációs operációs rendszer jellemzői?
  - Tranzisztoros rendszerek, megbízhatóvá váltak az elemek
  - Lyukkártyás, szalagos egységek, kötegelt rendszer megjelenítése.
  - Fortran nyelv, operációs rendszer
- Mi a FAT, van e MBR-je?
  - File Allocation Table
  - Fájlrendszer típus, láncolt listás nyilvántartos
  - MBR (Master Boot Record) egy külön része a merevlemeznek, nincs összefüggésben a filerendszerekkel.
- Mi a RAID5, mi a működésének lényege?
  - Redundant Array of Inexpensive Disk
  - Adatokat redundánsan tárolja, hogy lemezsérülés esetén se legyen adatvesztés.
  - Nincs paritásdiszk, ez és az adatok is el vannak osztva a tömb összes elemére.
  - Intenzív CPU igény
  - 1 lemez meghibásodása még nem okoz adatvesztést.
- Ismertesse a kölcsönös kizárás "szigorú váltogatás" megvalósítását!
  - A kölcösnös kizárás feltételeit teljesíti, kivéve azt, hogy egyetlen kritikus szekción kívüli folyamat sem blokkolhat másik folyamatot.
- Mi a randevú stratégia?
  - Üzenetküldés összegzését el lehet hagyni, ekkor ha send előtt van receive, a küldő blokkolódik, illetve fordítva.

- Mi a kölcsönös kizárás, mik a megvalósítás feltételei?
  - Kritikus programterület, szekció, az a rész mikor a közös erőforrást (memóriát) használjuk.
  - A jó kölcsönös kizárásban nincs két folyamat egyszerre a kritikus szekcióban, nincs CPU paraméter függőség, egyetlen kritikus szekción kívüli folyamat sem blokkolhat másik folyamatot és egy folyamat sem vár örökké, hogy a kritikus szekcióba tudjon belépni.
- Ismertesse a folytonos tárkiosztás(lemez) stratégiáit, jellemzőit!
  - Egy elhelyezési stratégia, First Fit, Best Fit, Worst Fit
  - Olyan memória szakaszba tesszük, hogy a lehető legnagyobb rész maradjon szabadon
  - Veszteséges lemezkihasználás.
- Mi a különbség a monitor és a MUTEX között?
  - Monitor magasabb szintá nyelvű konstrukció, eljárások, adatszerkezetek lehetnek benne.
  - A MUTEX egy speciális szemafor, egy változótípus.
- Mit takar az alábbi algoritmus, mi a jelentősége?

- Szemafor használatára példa.
- Mi a soft real time rendszer?
  - Valós idejű rendszer egyik megvalósítása.
  - Léteznek határidők, de ezek kis méretű elmulasztása tolerálható.
- Mit jelent a monitor condition típusa?
  - Egy állapot változó, két művelet végezhető rajta:
    - Wait
    - Signal

- Mi az arányos ütemezés lényege?
  - Az ütemezés során figyelembe vesszük a felhasználókat is.
  - Olyan mint a garantált ütemezés, csak itt a felhasználókra vonatkoztatva.
- Mit nevezünk fájlrendszernek, mi köze van az FCFS ütemezéshez?
  - A számítógép fájlok tárolásának és rendszerezésének a módszere.
  - A sorrendi ütemezéssel olvashatunk és írhatunk a lemezre, aminek a rnedzserét a fájlrendszer adja.
- Mi az Ext2FS, van e MBR-je?
  - Fájlrendszer típus, minden merevlemeznek van MBR-je, függetlenül a fájlrendszertől.
- Mi a TLB, mi a szerepe?
  - Translation Lookaside Buffer, egy cache, amit a memória kezelő hardver használ, hogy gyorsítson a virtuális címfordítás sebességén.
- Mi a RAID5-RAID6 közti különbség, mi a műküdésük lényege?
  - RAID5 nincs paritásdiszk, ez el van osztva tömb összes elemére, paritásblokkokra, RAID6 ugyanez, csak van hibajavító kód is (+1 diszk)
  - Min a kettő nagy CPU igényű, de RAID6 nagyobb.
  - RAID5nél egy lemez meghibásodása esetén nincs adatveszés, míg RAID6 esetén két lemez meghibásodásnál sincs.
- Mit értünk tevékeny várakozás alatt?
  - Mikor a CPU-t üres ciklusban járatjuk a várakosá során, CPU időt pazarolja.
- Mit takar az alábbi algoritmus részlet, mi a jellemzője?

```
condition tele, üres;
int darab;
foz(Hal ponty){
    if(darab == N){
        wait(tele);
    }
    süt(ponty);
    darab++;
    if(darab == 1){
        signal(üres)
    }
}
```

Monitor megvalósítása.

- Mit értünk virtuális memóriakezelésen, mi a lapozás?
  - Egy program több memóriát is használhat mint amennyi rendelkezésére áll.
  - A memóriában tárolt, de éppen nem használt blokkokat kiírja a külső tárolóra.
  - A virtuális címtér lapokra van osztva. Lapozásnak hívjuk, mikor a logikai címből előállítjuk a fizikai címet.
- Mi a szoftveres és hardveres megszakítás közti különbség? Van egyáltalán?
  - A szoftveres megszakítás kezelése azonos a hardveres megszakítás kezelésével.
- Mi a Round-robin ütemezés lényege?
  - Körben járó ütemezés, mindenkinek van időszelete, aminek a végén vagy blokkolás esetén jön a következő folyamat.
- Mi a memóriakezelő feladata?
  - A folyamatok virtulis címterének címeit megfeleltesse fizikai címeknek.
- Milyen partíciónak nincs i-node táblája?
  - Minden nem UNIX fájlrendszernek nincs i-node táblája.
- Mi a RAID0+1 illetve RAID1+0 lemezek közti különbség?
  - RAID1+0 tükrös diszkekből vonunk össze többet
  - RAID0+1 összevont lemezcsoportból vegyünk kettőt.
- Mit értünk monopol módú eszköz alatt?
  - Megszakíthatatlan, egyedi használatú
- Mit nevezünk szegmentált memórakezelésnek?
  - A szegmentálás egy memóriakezelési módszer, célja a memória több címtérre bontása.
  - A memóriát logikai részekre (szegmensekre) osztják, és minden résznek megvan a saját 0-tól kezdődő címtartománya.
  - Egy memóriacím így két részből áll, egy szegmenscímből és egy offset címből, azaz a memória kétdimenziós, két szinten valósul meg, hardver és oprendszer szinten.
  - A lapozással ellentétben ez nem marad rejtve a felhasználó (programozó) előtt.

- Mi a valós idejú ütemezés lényege?
  - Garantálni kell adott határidőre a tevékenység, válasz megadását.
- Milyen processzor védelmi szinteket ismer, hol használjuk ezeket?
  - · Kernel mód, felhasználói mód
- Ismertesse a probléma figyelmen kívül hagyása módszert, hol alkalmazzák?
  - Holtpront stratégia
  - Nem törődünk a problémával, és reménykedünk, hogy nem okoz nekünk kárt.
  - A UNIX és Windows is ezt használja.
- Mi az MTF?
  - Master File Table, 16 attribútum ad egy fájl bejegyzést, minden attribútum max 1kb
  - Ha ez nem elég, akkor egy attribútum mutat a folytatásra.
  - Nincs fájlméret maximum.
- Mi a probléma a kölcsönös kizárás szigorú váltogatásos megvalósítással?
  - Egy folyamat blokkolhatja saját magát.
- Mit jelent az interleave fogalma?
  - · Lemez blokkok párosával szomszédosak.
- Milyen fájlrendszer specifikus fájlokat ismer? Hol találhatók általában?
  - Karakter, blokk fájlok
  - /dev könyvtár
- Mik a program, folyamat, szál közti különbségek?
  - A szál egy folyamaton belüli utasítás sor, lehet több is egy folyamaton belül.
  - Csak folamatnak van: címtartomány, globális változó, megnyitott fájl leíró, gyermek folyamatok, szignálkezelők...
  - Csak szálnak van: utasításszámláló, regiszterek, verem